

Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha w Krakowie

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO WENEZUELI

**TiR / SUM / Z
Rok II
Monika Kurylak**

Spis treści:

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Informacje polityczne	3
1.2. Informacje geograficzne	8
1.3. Informacje gospodarcze	10
1.4. Ludności	11
1.5. Komunikacja i łączność.....	11
2. Warunki rozwoju turystycznego.....	12
2.1. Atrakcje Turystyczne.....	12
2.2. Dostępność komunikacyjna.....	16

II. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO

1. Rynek recepcji turystycznej.....	17
1.1. Turystyka przyjazdowa do Ameryki Południowej z uwzględnieniem Wenezueli.....	18
1.2. Turystyka przyjazdowa do Wenezueli z innych krajów w 1988 – 1997.....	19
1.3. Główne miejsca zakwaterowania turystów w 1988 – 1997.....	21
1.4. Cele przyjazdów turystów do Wenezueli – 2005.....	22
2. Rynek emisji turystycznej.....	23
2.1. Baza noclegowa.....	23
2.2. Obecność Polski w danym kraju.....	24
2.3. Kanał promocji.....	25

III. ZNACZENIE OPISYWANEGO RYNKU TURYSTYCZNEGO DLA POLSKI

1. Stosunki handlowe z Polską.....	30
1.2. Przyjazdy do Polski ogólnie.....	31
1.3. Wpływy z tytułu przyjazdów cudzoziemców wraz z prognozą do 2013 r.....	35
1.4. Przyjazdy turystów do Polski według podstawowych celów pobytu (w %).....	36

IV. PODSUMOWANIE.....

Bibliografia.....	38
--------------------------	-----------

Spis rycin, tabel i fotografii.....	40
--	-----------

I. WPROWADZENIE

Celem pracy jest przedstawienie ogólnej analizy rynku turystycznego Wenezueli, poznaniu obowiązujących tam zasad, systemu działania, funkcjonowania oraz ustroju. Praca ukazuje Wenezuelę jako państwo atrakcyjne turystycznie, dostępne dla turystów i rozwijające się gospodarczo.

1.1. Informacje polityczne

Historia. Nazwa Venezuela znaczy "Pequeña Venecia" ("mała Wenecja") w języku hiszpańskim i pochodzi od marynarzy, którzy zauważyli domy na palach u ujścia dzisiejszego jeziora Maracaibo.¹

Tereny dzisiejszej Wenezueli w okresie prekolumbijskim zamieszkałe były przez różne grupy Indian. W roku 1498 Krzysztof Kolumb dotarł do ujścia Orinoko. Później, w latach 1499-1500, kraj był dalej eksplorowany przez hiszpańskiego konkwistadora Alonso de Hojeda, który był uczestnikiem wyprawy Amerigo Vespucciego. Vespucci dotarł do jeziora Maracaibo. Ponieważ Andy leżą wzdłuż północnego wybrzeża to penetracja była wyjątkowo trudna. W okolicy zwabiła poszukiwaczy złota legenda o El Dorado. Tereny Wenezueli z El Dorado włącznie, oddał jako spłatę długów Karol V Habsburg augsburskim bankierom rodziny Welser w 1529 roku. Od XVI wieku tereny Wenezueli kolonizowane przez Hiszpanów w 1556 włączone zostały do hiszpańskiego wicekrólestwa Peru, a w 1717 wicekrólestwa Nowej Granady (*Nueva Granada*). Rolę siły roboczej do końca XVI wieku pełnili Indianie (system tzw. repartimiento), a z początkiem XVII wieku murzyńscy niewolnicy sprowadzani z Afryki. Od początku XIX wieku rozpoczęło się tworzenie ruchów niepodległościowych. Po kilku nieudanych powstaniach Simón Bolívar wywalczył niepodległość. Początkowo był to teren złożony z Wenezueli, Kolumbii i Ekwadoru (tzw. Wielka Kolumbia), potem w roku 1830 doszło do wyodrębnienia Wenezueli w samodzielną republikę. Pierwszym prezydentem został José Antonio Páez i był nim do roku 1846. Później wywarł wielki wpływ na politykę Wenezueli będąc rodzajem dyktatora (*caudillo*). W XIX i XX wieku częste okresy rządów dyktatorskich i uciekanie się do przemocy w walce politycznej. Odkrycie złóż ropy naftowej na początku XX wieku wyprowadziło kraj do czołówki gospodarczej kontynentu. Głównym inwestorem była firma Esso (Exxon). Po upadku dyktatury w 1935 roku utworzenie partii politycznych: Akcja Demokratyczna z Rómulo Betancourtem i Partia Społeczno-Chrześcijańska z Raul Leonim. W latach 1945-47 krótka liberalna prezydentura Betancourta, a potem przewrót wojskowy po którym dyktatorem do roku 1958 został Marcos Pérez Jiménez. W demokratycznych wyborach w 1998 roku zwycięstwo wyborcze odniósł Hugo Chavez stojący na czele popularnego *Ruchu Na Rzecz V Republiki*. Rządząc w oparciu o szeroką koalicję partii lewicowych (wraz z socjalistami i komunistami) wprowadził popularne reformy społeczne, osiągnięte w dużej mierze dzięki obłożeniu warstw zamożniejszych wysokimi podatkami i nacjonalizacji wielu gałęzi gospodarki. Popularne stały się wielogodzinne telewizyjne przemówienia Cháveza - wzorowane na stylu Fidela Castro - często okraszone muzyką i śpiewem. Szacunek społeczeństwa zdobył sobie Chavez krytyką kapitalizmu, neoliberalizmu oraz Stanów Zjednoczonych i ich sojuszników. Prezydent wypowiada się zdecydowanie

¹ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Wenezuela> 26.11.07.

przeciwko budowie ogólnoamerykańskiej strefy wolnego handlu (AFTA) proponowanej przez George'a Busha, Vincente Foxa i Richarda Lagosa.²

Oficjalna nazwa - Boliwariańska Republika Wenezueli, *República Bolivariana de Venezuela*, nazwa wprowadzona przez Hugo Cháveza w 1999 roku

Ustrój - Republika federalna

Stolica - Caracas

Szef urzędu prezydent - Hugo Chavez

Używane języki - hiszpański, używa się również angielskiego i włoskiego.

Jednostką monetarną jest 1 bolivar = 100 centimos

Uzyskanie Niepodległości - 5 lipca 1811

Rys. 1. Narodowa flaga Wenezueli

² **Ameryka Południowa: Brazylia, Kolumbia, Falklandy, Gujana, Gujana Francuska, Paragwaj, Surinam, Wenezuela** / James Lyon ; tł.[z ang.] Krzysztof Cierniak [i in.]. Cz.2 . - Bielsko-Biała : Pascal , 1998 . - 677 s. : il. ; 20 cm . - Praktyczny Przewodnik . - ISBN 83-87037-67-2 . - Sygn. 8535

Terytorium Wenezueli obejmuje 23 stany, 1 dystrykt stołeczny i 311 wysp, wysepek i cayos, stanowiących dependencje federalne. Te ostatnie tworzą prawie 100 km szerokości pas, ciągnący się na północ od wybrzeży Wenezueli, od Oceanu Atlantyckiego aż po wysuniętą najdalej na zachód strefę Morza Karaibskiego. Wyróżniają się wśród nich archipelagi Los Roques, Los Monjes i Las Aves, oraz wyspy La Blanquilla, Isla de Patos, La Orchila, La Tortuga, Los Testigos, Los Hermanos, Los Frailes i Sola. Nie więcej niż 2245 osób zamieszkuje ten zespół wyspiarski, który obejmuje również wiele wysepek całkowicie niezamieszkałych.³

Terytorium Wenezueli dzieli się na 3 duże regiony

- *Andes*
- *Llanos*
- *Guayana*

Według innych autorów obejmują one nazbyt zróżnicowane tereny, dlatego dzielą je na 9 regionów

1. *Los Andes* (Barinas, Mérida, Táchira, Trujillo, Apure)
2. *Capital* (Miranda, Vargas, Caracas)
3. *Central* (Aragua, Carabobo, Cojedes)
4. *Centro Occidental* (Falcón, Lara, Portuguesa, Yaracuy)
5. *Guayana* (Amazonas, Bolívar, Delta Amacuro)
6. *Insular* (Nueva Esparta, Dependencje federalne)
7. *Los Llanos* (Apure, Guárico)
8. *Nor-Oriental* (Anzoátegui, Monagas, Sucre)
9. *Zuliana* (Zulia)

³

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Wenezuela> 26.11.07

Podział administracyjny

Stan	Stolica	Inne ważne miasta	Ludność stanu (tys.)	Odsetek ludności kraju
Amazonas	Puerto Ayacucho		101	0,44%
Anzoátegui	Barcelona	Puerto La Cruz El Tigre	1115	4,79%
Apure	San Fernando de Apure	Guasdualito	437	1,88%
Aragua	Maracay	Turnero La Victoria	1428	6,13%
Barinas	Barinas	Barinitas	558	2,40%
Bolívar	Ciudad Bolívar	Ciudad Guayana Upata	1240	5,33%
Carabobo	Valencia	Puerto Cabello Guacara	1992	8,56%
Cojedes	San Carlos (Wenezuela)	Tinaquillo	248	1,07%
Delta Amacuro	Tucupita		128	0,55%
Distrito Federal lub Distrito Capital	Caracas		1975	9,85%
Falcón	Coro	Punto Fijo Punta Cardón	729	3,13%
Guárico	San Juan de Los Morros	Calabozo Valle de la Pascua	617	2,65%
Lara	Barquisimeto	Carora Cabudare	1522	6,54%
Mérida	Mérida	El Vigía Ejido	720	3,09%
Miranda	Los Teques	Santa Teresa del Tuy	2485	10,68%
Monagas	Maturín	Caripito Punta de Mata	583	2,50%
Nueva Esparta	La Asunción	Porlamar	359	1,54%
Portuguesa	Guanare	Acarigua Villa Bruzual	786	3,38%
Sucre	Cumaná	Carúpano Güiria	808	3,47%
Táchira	San Cristóbal	Rubio San Antonio	998	4,29%
Trujillo	Trujillo	Valera Boconó	579	2,49%
Vargas	La Guaira	Catia la Mar Macuto Naiguatá	301	włączona do Dist. Federal
Yaracuy	San Felipe	Yaritagua	498	2,14%

		Chivacoa		
Zulia	Maracaibo	Cabimas Ciudad Ojeda	3052	13,11%
Źródło: El Nacional, 13.07.1999				

Tabela. 1. Podział administracyjny

1.2. Informacje geograficzne

Położenie

Wenezuela jest państwem położonym w Ameryce Południowej, nad Morze Karaibskim. Graniczy z Brazylią, Gujaną i Kolumbią. Od północnego wschodu po południowy zachód kraju rozciągają się Andy. W paśmie Cordillera de Merida wznoszą się na wysokość 5007 m - szczyt Pico Bolivar. W kierunku północnym teren obniża się i nad jeziorem Moracaibo pojawiają się rozległe mokradła, od których kraina ta dostała nazwę Mała Wenecja. Na południu od gór rozpościera się ogromna nizina w dorzeczu Orinoko, zajmująca prawie 1/3 powierzchni Wenezueli. Jeszcze bardziej w kierunku południowo - wschodnim teren przemienia się w potężną Wyżynę Gujańską - stanowiącą 40% powierzchni kraju - osiągającą wysokości do 2000 m. Przepływa tędy bardzo dużo rzek, a na jednej z nich znajduje się najwyższy wodospad świata - Salto Angel mierzący 980 m wysokości.

- powierzchnia całkowita: **916.445 km²**;
 - o ląd: **882 050 km²**;
 - o wody śródlądowe: **30 000 km²**;
- długość wybrzeża: **2800 km**
- całkowita długość granic: **4993 km**
 - o z Brazylią: **2200 km**
 - o z Kolumbią: **2050 km**
 - o z Gujaną : **743 km**

Większe miasta: Caracas, Maracaibo, Valencia, Barquisimeto, Ciudad Bolivar, San Cristóbal, Maturin.

Klimat:

Położenie geograficzne Wenezueli w pasie zwrotnikowym powoduje, że klimat jest umiarkowanie tropikalny, z wahaniami temperatury uzależnionymi od wysokości nad poziomem morza. Istnieje regularne następstwo głównych pór roku: suchej i deszczowej. Z pewnymi odchyleniami co do momentu rozpoczęcia i zakończenia, pora sucha trwa od listopada do marca, a deszczowa od kwietnia do listopada. Nigdy nie obserwuje się w Wenezueli ekstremalnych zjawisk klimatycznych, takich jak okresowo nawiedzające kraje karaibskie huragany. Klimat jest ciepły przez cały rok, ze średnią temperatur wahającą się od 24 do 27°C. Najniższe temperatury występują na ośnieżonych szczytach Andów, osiągając

w najzimniejszych miesiącach średnią wartość poniżej 0°C, a najwyższe w niektórych miastach, takich jak Maracaibo gdzie sięgają powyżej 38°C. W lasach Amazonii (stany Amazonas i część stanu Bolívar) nie występuje pora sucha: z pewnymi wahaniami co do intensywności, deszcze padają tutaj przez cały rok. Na dużych obszarach równin Llanos a w południowej części stanów Guárico, Cojedes, Portuguesa i Barinas, w dolnym i środkowym biegu rzeki Apure oraz w dolinie rzeki Arauca zdarzają się w porze deszczowej groźne powodzie, uniemożliwiające swobodne przemieszczanie się w tych rejonach.⁴

Flora i fauna

Większą część kraju pokrywają lasy, bardzo zróżnicowane pod względem gatunkowym. W górach na północy kraju występują wiecznie zielone lasy podrównikowe, w delcie Orinoko i na południu - wilgotne lasy równikowe, Wyżynę Gujańską porasta roślinność sawannowa *llanos*. Tereny te są wykorzystywane jako naturalne pastwiska. Podobnie użytkowane są wysokogórskie łąki typu alpejskiego w Andach. Zróżnicowanie ukształtowania powierzchni wpływa na zróżnicowanie świata zwierzęcego. W Wenezueli nadal spotyka się wiele gatunków zwierząt, m.in.: niedźwiedzia andyjskiego, kajmana, ocelota, oposa i pekari. W wodach przybrzeżnych żyją manaty i delfiny. Od czasu, gdy uznano konieczność ochrony wielu rzadkich gatunków i wprowadzono zakaz zabijania dzikich zwierząt, polować mogą jedynie Indianie i to tylko po to, aby zdobyć pożywienie.⁵

Najwyższy punkt: Pico Bolívar (La Columna): 5 007 m

Najniższy punkt: Morze Karaibskie: 0 m

Zasoby naturalne:

Ropa naftowa, gaz ziemny oraz ruda żelaza, asfaltu, węgla kamiennego, magnezytów, azbestu, fosforanów, siarki, diamentów, złota.

Użytkowanie ziemi:

Ziemie uprawne 2,85%, sady i trwałe plantacje 0,88%, inne 96,27% (2005)

Zagrożenia naturalne:

Powodzie, osuwiska skał i spływy błotne; okresowe susze

Problemy ekologiczne:

Zanieczyszczenie ściekami jeziora Valencia; zanieczyszczenie jeziora Maracaibo ropą i ściekami komunalnymi; wycinanie lasów; degradacja gleb; zanieczyszczenia przemysłowe i komunalne, szczególnie wzdłuż wybrzeża karaibskiego; zagrożenie lasów deszczowych wskutek nieodpowiedzialnej działalności górniczej⁶

⁴ <http://www.repbolvenezuela.pl/polska/pais.htm> 26.11.07

⁵ <http://www.repbolvenezuela.pl/polska/pais.htm> 26.11.07

⁶ **Wenezuela - klejnot świata** //Wiadomości Turystyczne .-2006 . - nr 21, dod. , [6] s. Informator sprzedawcy : listopad 2006.

1.3. Informacje gospodarcze

Boliwariańska Republika Wenezueli posiada długą tradycję w produkcji i eksporcie ropy naftowej i gazu oraz ich pochodnych. Udokumentowane złoża węglowodorów wenezuelskich należą do najobfitszych w świecie, co w połączeniu ze znaczącymi zasobami hydroenergetycznymi czyni z Wenezueli jeden z najważniejszych pod względem energetycznym krajów na całej półkuli zachodniej, zapewniając jej jednocześnie niekwestionowaną pozycję jednego z głównych eksporterów energii. Bardzo duże są możliwości inwestowania i prowadzenia wymiany handlowej w Wenezueli w takich sektorach jak eksploatacja złóż ropy naftowej, dystrybucja energii elektrycznej, petrochemia, produkcja aluminium, żelaza i stali, rolnictwo, turystyka i usługi masowej konsumpcji, aby wymienić tylko niektóre.

Gospodarka wenezuelska opiera się głównie na wydobyciu ropy naftowej, której przemysł jest własnością państwa, chociaż dopuszcza się również udział kapitałów prywatnych w tym sektorze, podobnie jak w eksploatacji gazu. Przemysł naftowy dostarcza państwu wenezuelskiemu znaczących wpływów podatkowych oraz środków dewizowych.

Wenezuela posiada również stosunkowo dobrze rozwinięte inne gałęzie przemysłu, wśród których wyróżniają się petrochemia i metalurgia, przemysł wydobywczy pokazywanych złóż kopalnych (między innymi żelaza, boksytów, złota i węgla,) oraz eksploatacja obfitych źródeł energii (poza ropą naftową i gazem - energia wodna).

Wielka różnorodność klimatyczna kraju oraz bogactwo występujących tu ekosystemów i krajobrazów otwiera z kolei szerokie możliwości rozwoju w dziedzinie turystyki i rolnictwa.

Aktywne uczestnictwo Wenezueli w traktatach i umowach regionalnych i sub-regionalnych pozwala na nieopodatkowany i obłożony niskimi cłami eksport wielu produktów wenezuelskich, jak ma to miejsce na przykład w ramach Wspólnoty Państw Andyjskich, która jest rynkiem pięciu krajów o liczbie ludności przekraczającej wspólnie 100 milionów mieszkańców. Wiele towarów wenezuelskich posiada również dostęp na zasadach preferencyjnych do rynków północnoamerykańskich i europejskich.

Stopniowe zwiększanie roli państwa w gospodarce i ograniczenie roli prywatnych korporacji nie zaszkodziło wenezuelskiej gospodarce, o to bowiem w 2004 roku wzrost gospodarczy w Wenezueli wyniósł 17%. Również w latach 2005 -2006 utrzymał się on na wysokim poziomie, utrzymując się na poziomie blisko 10%. Wenezuela uzyskała tę równowagę w bilansie płatniczym, a ponadto nastąpił znaczny wzrost w jej przemyśle. Niektórzy sugerują, że ten skokowy rozwój jest związany jedynie z wysokimi cenami ropy na światowych rynkach. Jednak i to nie jest prawdą, ponieważ wzrost w sektorach niezwiązanych z wydobyciem ropy naftowej w 2004 r. był większy niż w sektorze energetycznym.

W Wenezueli poprawiają się te wskaźniki społeczne. Od 2003 r. bezrobocie spadło o 8 proc. (z 18 do 10%). Rośnie płaca minimalna, która tylko w 2006 r. zwiększyła się

o 10%. Od początku rządów Chaveza spadł ten poziom biedy w Wenezueli. W 1998 r. poniżej progu ubóstwa było 55% Wenezuelczyków, a pod koniec 2006 r. było ich 44 %.

Wenezuela zalicza się do najwyżej rozwiniętych państw na kontynencie, a dzieje się tak za sprawą eksportu *Cannabis indica* (pol. marihuana) oraz innych wyrobów odurzających. Gdyby tak prężnie rozwijająca się część gospodarki upadła, Wenezuela niechybnie zostałaby wchłonięta przez Urugwaj. Produkt krajowy brutto przypadający na jednego mieszkańca jest wysoko ujemny i wynosi -3020 \$. Struktura użytkowania ziemi natomiast zarysowuje się w sposób następujący: grunty orne 3 %, lasy 35%, wody 3%, plantacje 98%.⁷

1.4. Ludności

Ludność 26 500 000.

Struktura wiekowa.

0-14 lat: 31,6% (mężczyźni 4169979, kobiety 4046170),

15-64 lat: 63,4% (mężczyźni 8120661, kobiety 8369065),

65 lat i więcej: 5,1% (mężczyźni 586863, kobiety 730790)

Przyrost naturalny. 1,49%

Liczba urodzeń 1000 osób. 21,22

Liczba urodzeń na 1000 osób. 5,0821,22

Kobiety/Mężczyźni. 50,5% / 49,5%

Śmiertelność niemowląt (liczba zgonów na 1000 urodzeń). 22,52

HIV/AIDS. 0,7%

Średnia życia całej populacji. 73,28 lat

Średnia życia kobiet. 76,48 la

Średnia życia mężczyzn. 70,24 lat

Analfabetyzm. 7%

Grupy etniczne. Hiszpanie, Włosi, Portugalczycy, Arabowie, Niemcy, Afrykanie, Indianie

Grupy wyznaniowe. nominalnie katolicy 96%, protestanci 2%, inne 2% ⁸

1.5. Komunikacja i łączność

Telefony 3,605 mln

⁷ <http://www.repbolvenezuela.pl/polska/pais.htm> 26.11.07

⁸ <http://www.travelplanet.pl/przewodnik/wenezuela/>

Telefony komórkowe 12,496 mln

Numer kierunkowy 58

Stacje radiowe 232 na falach długich i średnich 201, UKF - brak danych (20 in Caracas), na falach krótkich 11

Stacje telewizyjne 66

Dostawcy Internetu 51968

Użytkownicy Internetu 3040000

Sieć kolejowa 682 km

Sieć drogowa 96 155 km utwardzonych 32308 km

Porty lotnicze 375 w tym 129 o nawierzchni utwardzonej

Drogi wodne 7 100 km

Flota handlowa 56 (statków) 1 327 924 BTW

2. Warunki rozwoju turystycznego

2.1. Atrakcje turystyczne

Wenezuela jest połączeniem tradycyjnej kultury, pięknej przyrody i nowoczesnych ośrodków wypoczynkowych zachodniego stylu. Turyści mogą podróżować tutaj bez problemów, wystarczy tylko w pełni korzystać z komfortu i równocześnie tylko podziwiać kalejdoskop egzotycznych krajobrazów przyrody, obywateli, dziewiczej i specyficznej fauny i flory. Chociaż jest to tylko mały kawałek Ameryki Południowej, to znajduje się tutaj wszystko, co możecie sobie życzyć. Krajobrazowa różnorodność Wenezueli zadowoli nawet najbardziej wymagającego przybysza. Na zachodzie ciągną się pokryte śniegiem północne Andy, szeroką deltę Orinoko na wschodzie przecina labirynt naturalnych kanałów. Południową część kraju pokrywa legendarna puszcza amazońska, a północną granicę tworzy ciągnące się ok. 2800 km wybrzeże Morza Karaibskiego z niezliczonymi, pięknymi plażami. Niezwykłą formacją geologiczną w Wenezueli są tepuis - pojedyncze góry o płaskich szczytach, zwane też twardzielcami, wyrastające pionowo z falującej sawanny na wysokość ponad 1000 m n.p.m. Ich szczyty porasta specyficzna roślinność endemiczna i roztacza się na nich księżycowy krajobraz. W południowo-wschodniej części kraju jest około 100 takich wzgórz. Z jednego z nich wypływa najwyższy na świecie wodospad - Salto Ángel (979 m n.p.m.), będący najśłynniejszą atrakcją turystyczną kraju. W Wenezueli powstały 43 parki narodowe oraz 21 innych rezerwatów przyrody, nazywanych monumentos naturales. Ogółem parki i rezerwaty obejmują ok. 15% powierzchni kraju. Warto odwiedzić między innymi Los Roques, w zachodniej części Canaima. Największe miasta Wenezueli to stolica Caracas,

Maracaibo, Valencia, Bolivar i Maracay. Ich oryginalna architektura, alejki obsadzone wysokimi palmami, domki w kolonialnym stylu oraz gościnność i temperament tutejszych mieszkańców gwarantują wspaniałe wakacje. W drodze do większych ośrodków miejskich można podziwiać plantacje kakao i kawy oraz sady bananowe i awokado. Taka podróż to gwarancja najwspanialszych doznań emocjonalnych i estetycznych, na długo pozostająca w pamięci. Przepiękne krajobrazy amazońskiej dżungli, przepastne Andy i piaszczyste, egzotyczne, karaibskie wybrzeże sprawiają, że każdy, kto odwiedzi to niezwykle miejsce, poczuje się jak w raju⁹

Najpiękniejsze szlaki

Specjaliści od promocji Wenezueli wytyczyli pewne trasy, które dają się powiązać jednym hasłem i można je dedykować turystom o określonych preferencjach. Hasła są nieraz zaskakujące, ale szlaki - ekscytujące.

Szlak Rozkoszy

Wiąże wszystko, co najpiękniejsze w przyrodzie, pozwala też rozkoszować się kuchnią i rozrywkami. Wiedzie z zachodu na wschód, przez stany opierające się o wybrzeża karaibskie. Od stanu Zulia, gdzie wydobywa się obecne bogactwo Wenezueli - ropę naftową, po stan Miranda, gdzie rośnie jego dawne bogactwo - kakowiec. Każdy z regionów ma swoje osobliwości. Falcon

(zwany też Ziemią Wiatrów) - ciekawą architekturę kolonialną (Kórą na liście dziedzictwa światowego UNESCO), unikalne wydmy oraz Park Narodowy Morrocoy, chroniący koralowce i lasy mangrowe. Carabobo i Aragua - schodzące wprost do zatok stoki górskie, jak Avila. Stołeczne Caracas - wielkomiejskie uroki, a leżące vis-a-vis wyspy Los Roques - najbliższe plaże.¹⁰

Świat Przygody

Obejmuje wenezuelskie llanos - rozległe stepy poprzecinane rzekami. To świat Uaneros - wenezuelskich kowboi, najlepszych jeźdźców na świecie i najprawdziwszych machos, Niektóre farmy przyjmują turystów. Stany, przez które przebiega, to Guarico z los Morros de Dan Juan (wzgórza ze skały wapiennej), Cojedós (rancha hodowców bydła), Apure (jaguary, pumy, anakondy, kajmany), Portuguesa (Sanktuarium Matki Boskiej Coromoto), Barinas (ojczyzna tańca joropo).¹¹

Szlak Wyzwoliciele

Libertadores - ludzie, którzy przynieśli Wenezueli wolność, przemierzali kraje Ameryki Południowej w skrajnie trudnych warunkach. Teraz bez dużych wyrzeczeń można odwiedzać

9

http://www.wenezuela.pl/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=60&Itemid=5
5 26.11.07

¹⁰ Tamże;

¹¹ Tamże;

miejsca związane z walką wyzwolenczą, podążają Drogą przez Andy. Między San Antonio i Ureńa w stanie Tachira (plantacje kawy) rozpoczęła się wielka epopeja pod dowództwem młodego Simona Bolívara. Wyzwoliciele szli przez stan Mérida z najwyższymi szczytami Andów (pięcioma białymi orłami: Pico Bolívar, Humboldt, Bonpland, La Concha i Toro), otaczającymi najwyżej położone miasto Wenezueli - Meridę oraz Trujillo, gdzie Bolívar ogłosił Dekret o Walce na Śmierć i Życie. Szlak kończy się w stanie Lara, nazwanym od braci Lara, którzy przyłączyli się do morderczej wyprawy. Tańczy się tu tamunangue, robi doskonale sery i wino.

Choroni znajduje się w stanie Aragua, bardzo blisko Caracas. To jedno z najbardziej popularnych miejsc do rozrywki i relaksu. By się tam dostać trzeba przejechać przez Park Narodowy "Henry Pittier", który jest jednym z tych miejsc na świecie, gdzie istnieje olbrzymia bio-różnorodność. Znajduje się tam nie tylko wielka plaża ale także piękne otoczenie. Niedaleko Choroni leży Puerto Colombia. W każdym z tych miast owiedzający znajdują miejsce dla siebie. A gdy wyjdzie się na ulicę w nocy trzeba uważać- można trafić na jedną z najlepszych zabaw w życiu!

Maracaibo to stare miasto, które zostało ładnie odnowione. Podobnie zresztą jak i sąsiednia Santa Lucia. Oba warte są zobaczenia. Jest kilka bardzo ciekawych sklepów rozproszonych w Maracaibo gdzie możesz zakupić rzeczy wyrabiane przez lokalne plemię Guajira. Maracaibo leży 500 km na zachód od Caracas.

Barquisimeto był jedną z najstarszych hiszpańskich osad. W tej chwili stał się jednym z czterech największych miast w Wenezueli.

Miasto stanowi połączenie zarówno przeszłości kolonijnej jak i współczesności. W 1812 roku trzęsienie ziemi niemalże zmiotło miasto z powierzchni ale zostało odbudowane, pozostało trochę zabudowy z okresu kolonialnego. Centrum miasta jest bardzo eleganckie. Znajduje się tam plaża i pomnik Bolívara.

Warte zobaczenia są: nowoczesna katedra, Pałac Miejski i Muzeum de Barquisimeto (znajduje się na Carrera 15)- wystawiane są w nim kolekcje związane z historią miasta. To miasto jest dobrze znane w Wenezueli dzięki wspaniałym wschodom słońca. Niebo przybiera różne kolory- to wspaniały spektakl.¹²

Puerto La Cruz to jeden z największych ośrodków turystycznych w całym kraju. To tutaj znajduje się wszystko: od luksusowych hoteli, eleganckich dzielnic i olbrzymich centrów handlowych po zwykłe ulice. Puerto La Cruz to bez wątpienia bardzo miłe miejsce, w którym turysta odnajdzie wiele zabawy. Spacer po Paseo Colón w pełnym słońcu to naprawdę unikalne doświadczenie. Siedzenie w restauracji przy słynnym empanadas to naprawdę coś wspaniałego. Podczas zwiedzania miasta konieczne jest odwiedzenie Parku Narodowego- Mochima, gdzie znajduje się olbrzymia liczba małych wysepek z białymi plażami. Można także wybrać się do Santa Fao, małego miasta na pobliskiej górze, gdzie oczom ukazują się przepiękne widoki i uczucie, że nie jest się na plaży.

¹² Tamże;

Cumana to pierwsze miasto założone na kontynencie amerykańskim w 1521 roku przez Gonzalo de Ocampo. Znajduje się w Zatoce Cariaco na wschodzie Wenezueli. Jest stolicą stanu Sucre. Posiada bogatą spuściznę kolonialną: forty, zamki, kościoły... Stan Sucre jest jednym z najbardziej dzikich w Wenezueli i niewielu turystów o nim wie więc warto wybrać się tam i odnaleźć wiele unikatowych miejsc... Jak się dostać do Cumana? Kursuje tam regularnie prom z wyspy Margarita. Cumana jest także połączona z Caracas i innymi większymi miastami Wenezueli za pomocą linii lotniczych. Ma także dobre połączenia autobusowe.

Stolica Wenezueli (**Santiago de Lean de Caracas**), została założona w 1567 r. przez hiszpańskiego zdobywcę Diego de Lozanda. Znajduje się w małej dolinie otoczonej przez Masyw Centralny i El Avila. Dolina znajduje się na wysokości około 900 metrów n.p.m. a jej klimat określany jest mianem "niekończącej się wiosny". W tej chwili jest to największe i najważniejsze miasto w całym kraju. Znajduje się tutaj wszystko, co można tylko chcieć. Miasto zaskuje nowoczesnością. Caracas to miasto, w którym na świat przyszedł Simon Bolivar "Wyzwolicieł". Dowodził powstaniem i wojną niepodległościową w prawie połowie Ameryki Południowej więc można sobie wyobrazić, że jest bohaterem prawie wszędzie lecz szczególnie w Caracas.¹³

Caracas jest podzielone na dystrykty zwane "Urbanizaciones". Niektóre z godnych uwagi to El Silencio (historyczna dzielnica, gdzie znajduje się "Teatro Municipal"– Teatr Miejski), El Conde (także zawiera wiele elementów historii kolonialnej oraz park rozrywki), Parque Central (centrum ze sklepami), San Bernardino (część mieszkaniowa i Muzeum Sztuki Kolonialnej), Sabana Grande (centrum miasta, kluby nocne i restauracje), Chacaito (drogie butiki, galerie sztuki i kawiarnie), Las Mercedes (mieszkania w stylu amerykańskim) i Altamira (szykowne kluby nocne, przyjemne parki i Obelisk Kleopatry).

Parki narodowe

W Wenezueli są 43 parki narodowe oraz 21 innych rezerwatów przyrody, nazywanych *monumentos naturales*.

Ogółem parki i rezerваты obejmują prawie 15% powierzchni kraju. Warto odwiedzić przynajmniej Los Roques, w zachodniej części Canaima

Wycieczki do Wenezueli zawsze uwzględniają w programie zwiedzanie centrum Caracas. Niezapomnianą atrakcją jest wjazd kolejką linową na otaczające stolicę pasmo górskie w Parku Narodowym Avilla. Ze wzgórza roztacza się wspaniały widok na miasto i turkusowe morze.

Warto także odwiedzić urocze miasteczko Choroní wyróżniające się kolonialną architekturą i cudownymi plażami. Okolice miasteczka porasta bujna roślinność, wśród której kryją się malownicze wodospady. Spacer po lesie tropikalnym będzie wyjątkowym przeżyciem.

Jeśli chcemy poznać życie i żywiołowość mieszkańców Wenezueli, powinniśmy wybrać się do miasteczka Tintorero, gdzie znajduje się słynny bazar z tradycyjnym rękodziełem wenezuelskim oraz do pokolonialnej miejscowości Carora, której historia sięga XVI wieku. Mieszkańcy tego niezwykłego miejsca uprawiają wino i słyną z przywiązania do tradycji, właśnie stąd wywodzi się słynny wenezuelski taniec "choropo".

Jeśli należymy do tego grona podróżników, którzy lubią obcować z naturą, udajmy się na szmaragdowe plaże Laguna Canaima z ich najpiękniejszą ozdobą – wodospadami, w których można wziąć orzeźwiająca kąpiel lub zamówić rejs łodzią po błękitnych lagunach.

Największą atrakcją zdaje się być jednak przelot nad Salto Angel – najwyższym wodospadem świata!

Wenezuelską perłą jest miasto Bolivar z kolonialną zabudową, położone nad rzeką Orinoko. Rejs łodzią po rzece jest bardzo pasjonujący, zwłaszcza kiedy zdamy sobie sprawę, że w jej głębinach żyją piranie i krokodyle.

Historia Margarity sięga czasów podróży geograficznych i wypraw hiszpańskich konkwistadorów. Ślady czasów prekolumbijskich "ukryte" są w architekturze większych ośrodków miejskich, takich jak miasto handlowe Polmarar czy stolica La Asuncion z fortecą Santa Rosa.

Prawdziwy urok wyspy odkrywamy także w małych kolonialnych miasteczkach:

- Juan Griego - słynącym z najpiękniejszych zachodów słońca i fortecy La Galera oraz w
- Ell Valle - miasteczku ze znanym sanktuarium Virgen El Valle, do którego co roku we wrześniu przybywają pielgrzymi z całej Wenezueli.

Na szczególną uwagę zasługuje pięć parków narodowych Margarity.

Wśród nich największym zainteresowaniem turystów cieszy się laguna Laguna La Rastinga z rezerwatem flamingów. Dla ochrony środowiska parku organizowane są rejsy wzdłuż wybrzeża, w czasie których można podziwiać naturalne piękno przyrody.

Pobliska wyspa Isla de los Pajaros zapewnia świetne warunki do snorkelingu i wędkowania. Pasjonatom pieszych wędrówek polecamy górzysty El Copey Hill National Park.

Wypoczynek na Margaricie polecamy osobom poszukującym niestandardowego wypoczynku w sielankowej atmosferze.

Każda z plaż wyspy wyróżnia się czymś szczególnym.

Do najslynniejszych należy El Agua - bajecznie czysta i świetnie zagospodarowana, przy której usytuowane są liczne restauracje, knajpki, tawerny, dyskoteki, kluby nocne oraz - dla miłośników mocnych wrażeń - kasyna.

Podobnie wyglądają sąsiednie kurorty, z równie bogatą ofertą rozrywek - Moreno, El Silguero, Pampatar and El Yaque, znana na całym świecie z długiej tradycji windsurfingu i doskonałych warunków do uprawiania tej dyscypliny.

Na wschodnim wybrzeżu Margarity, przy plażach Guacuco i Parguito, znajdziemy rozległą ofertę rozrywek, świetnie rozwinięte zaplecze rekreacyjno - sportowe oraz szereg hoteli, poczynając od tych najbardziej luksusowych, po tańsze, kameralne.

2.2. Dostępność komunikacyjna

Transport i komunikacja:

Niskie ceny benzyny w Wenezueli powodują masowość użytkowania samochodów prywatnych i samochodowego transportu publicznego. Kraj pokryty jest siecią dróg głównych (troncales) i lokalnych. Drogi lokalne łączą miejscowości w głębi stanów między sobą i z drogami głównymi. Najważniejszą drogą Wenezueli jest troncal 1 zwana regionalną autostradą centralną, która prowadzi z Caracas do Walencji i łączy się z autostradą środkowo-zachodnią prowadzącą z Walencji do Barquisimeto, z autostradą do Oriente - z Caracas do Barcelony (w której tylko pojedyncze odcinki są właściwą autostradą), a także z biegnącą przez llanos autostradą im. Jose Antonio Paeza, inaczej troncal 5, oraz z transandyjską troncal 7 biegnącą przez trzy stany andyjskie z Lary do San Antonio del Tachira. Troncal 3 łączy Walencję przez Coro z Maracaibo, troncal 2 przecina llanos z Maracay do San Fernando de Apure, a troncal 12, która prowadzi z Las Mercedes del Llano do Cabruta nad Orinoco, biegnie dalej (po przecięciu rzeki w Chalana) z Caicara do Puerto Ayacucho. Ta ostatnia stanowi jedyne połączenie lądowe w stanie Amazonas, który charakteryzuje się najmniejszą w całym kraju liczbą kilometrów dróg i niewielką gęstością zaludnienia. Jest to kraina rozległych obszarów naturalnych pod ochroną, zamieszkała głównie przez Indian i zdominowana przez transport rzeczny. Różne jednostki pływające (poczynając od średniej wielkości łódek i barek do małych łodzi wiosłowych curiara i bongo) pozwalają wygodnie przeć fale licznych i pięknych rzek. Tę formę komunikacji uzupełnia powszechne użytkowanie samolotów i awionetek, które docierają do wszystkich ważnych miejscowości wewnątrz stanu.

Wenezuela jest krajem o bardzo dobrze rozwiniętej sieci komunikacyjnej dróg lądowych. W wielu miejscach llanos, Andów, Gujany i na zachodzie kraju, duże odcinki dróg zostały w ostatnich latach zmodernizowane w ramach przyspieszonego rozbudowywania infrastruktury drogowej autostrad, które pozwalają na szybką komunikację między miastami.

Transport lotniczy:

Samoloty wszystkich najważniejszych światowych linii lotniczych lądują w Wenezueli, a jej godne pozazdroszczenia położenie geograficzne między półkulą północną i południową czyni z tego kraju nie tylko korzystny i łatwo dostępny kierunek handlowy, ale również ważny punkt tranzytowy dla pasażerów udających się do innych regionów. Kraj posiada **5 lotnisk międzynarodowych**: Maiquetia w stanie Vargas (najważniejsze, bardzo blisko Caracas), La Chinita w stanie Zulia, Santiago Marino na wyspie Margarita, Barquisimeto w stanie Lara i Charallave w stanie Miranda, poza 50 lotniskami krajowymi, które tworzą rozbudowaną sieć transportu lotniczego.

Żegluga:

Porty morskie la Guaira w stanie Vargas, Maracaibo w stanie Zulia, Puerto la Cruz w Anzoategui i Puerto Cabello w Carabobo specjalizują się w transporcie handlowym. Eksport ropy odbywa się z portów Caripito (Monagas), Azuay (Falcon) i Puerto Palma

(Zulia). żegluga rzeczna, o charakterze głównie przemysłowym, koncentruje się na odcinkach środkowym i dolnym rzeki Orinoco, na których możliwe jest poruszanie się statków o średnim zanurzeniu. Porty rzeczne o największym ruchu to: Puerto Ordaz, San Felix i Ciudad Bolivar.¹⁴

II. ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO

1. Rynek recepcji turystycznej

Wstępne wyniki z 2006 roku świadczą o pomyślnym, ale nieco wolniejszym, niż w ciągu dwóch poprzednich lat, rozwoju międzynarodowego ruchu turystycznego. Eksperci UNWTO szacują, że w 2006 roku wzrost liczby podróży na świecie wyniósł 4,5%, a w Europie – 3,9%.

Global Tourist Report(2004 Issue 2, Global Insight) prognozuje wzrost liczby podróży zagranicznych o 5 – 5,5% rocznie w ciągu najbliższych trzech lat i o 4% w 2009 roku. Jeżeli prognoza ta sprawdzi się, to w 2009 roku liczba podróży zagranicznych będzie o 33% wyższa niż w 2003 roku. Dla poszczególnych regionów prognozy Global Tourist Report przedstawiają się następująco:

- dla regionu południowo-wschodniej Azji przewidywany jest wzrost liczby przyjazdów na poziomie 11% w 2004 roku i 6,3% w 2005;
- liczba przyjazdów do Ameryki Łacińskiej, regionu Karaibów, Bliskiego Wschodu, północnej Afryki i Azji południowej będzie w 2004 roku nadal utrzymywać się na wysokim poziomie;
- liczba przyjeżdżających do Ameryki Północnej i Europy będzie rosnać najwolniej, w przypadku Ameryki prognozowany jest wzrost o 3,9% w bieżącym roku, a jeżeli chodzi o Europę o 4,1% w 2004 roku i 4,8% w 2005.

1.1. Turystyka przyjazdowa do Ameryki Południowej z uwzględnieniem Wenezueli

International Tourism					Market share		Change (%)		
Arrivals (1000)					in the region (%)				
Series	2000	2002	2003	2004	2000	2004	03/02	04/03	
South America	15,227	12,738	13,804	16,054	11,9	12,8	8,4	16,3	
Argentyna	TF	2,909	2,820	2,995	3,353	2,3	2,7	6,2	11,9

¹⁴ <http://www.repbolvenezuela.pl/polska/pais.htm>

Bolivia	TF	319	334	370	405	0,2	0,3	10,8	9,5
Brazil	TF	5,313	3,785	4,133	4,794	4,1	3,8	9,2	16,0
Chile	TF	1,742	1,412	1,614	1,785	1,4	1,4	14,2	10,6
Columbia	VF	557	567	625	791	0,4	0,6	10,3	26,6
Ecuador	VF	627	683	761	819	0,5	0,7	11,4	7,6
French guiana	TF	...	65	...	...				
Guyana	TF	105	104	101	122	0,1	0,1	-3,3	20,9
Peru	TF	800	968	1,028	1,208	0,6	1,0	6,2	17,5
Paraguay	TF	289	250	268	309	0,2	0,2	7,1	15,3
Suriname	TF	57	60	82	138	0,0	0,1	36,7	68,3
Uruguay	TF	1,968	1,258	1,420	1,756	1,5	1,4	12,9	23,7
Wenezuela	TF	469	432	337	492	0,4	0,4	-21,9	45,9

Tabela 2. Turystyka przyjazdowa do krajów europejskich z uwzględnieniem Wenezueli

Źródło: <http://www.intur.com.pl/trendy.htm> 26.11.07

Legenda:

- TF - międzynarodowe przyjazdy turystów na granicach (wyłączając odwiedzających jednodniowych);
- VF - międzynarodowe przyjazdy na granicach (włączając odwiedzających jednodniowych);

Niejednolity charakter źródeł powoduje ograniczoną porównywalność ogłaszanych przez UNWTO danych o liczbie przyjazdów. Zbliżone liczby przyjazdów niekoniecznie mówią w istocie o tym samym.

W cytowanym źródle znajdują się istotne informacje o rodzaju informacji statystycznej gromadzonych przez poszczególne kraje

Tourism Arrivals: 623,522

- **Air:** 491,754
- **Cruise Passengers:** 131,768

Tourism Revenues: n-a

Socio Economics Statistics:

- **Population:** 24.2 million
- **Tourists:** 623,522

Źródło: http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Venezuela_en.htm 26.11.07

1.2. Turystyka przyjazdowa do Wenezueli z innych krajów w 1988 - 1997

Regions and Countries	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	Total
North America	166,247	174,567	135,061	120,849	146,690	196,982	257,084	266,601	1,749,405
Var. %	12.4	5.0	-22.6	-10.5	21.4	34.3	30.5	3.7	--
Central America	3,087	3,373	3,325	3,462	2,990	4,156	5,287	5,488	35,938
Var. %	12.4	9.3	-1.4	4.1	-13.6	39.0	27.2	3.8	--
South America	66,827	94,148	75,683	61,327	44,580	63,904	81,178	84,086	644,295
Var. %	55.0	41.0	-20.0	-19.0	-27.0	43.0	27.0	4.0	--
Caribbean	56,008	59,101	28,710	19,910	41,079	56,998	74,563	81,865	495,903
Var. %	47.0	5.5	-51.4	-30.7	106.3	38.8	30.8	19.8	--
Europe	217,265	252,972	189,827	178,792	182,319	258,047	320,854	337,351	2,259,790
Var. %	29.2	16.4	-25.0	-5.8	2.0	41.5	24.3	5.1	--
Asia	8,434	7,975	7,088	6,744	6,604	9,790	11,851	12,470	81,816
Var. %	32.3	-5.4	-11.1	-4.9	-2.1	48.2	21.1	5.2	--
Oceania	450	319	261	291	319	446	567	593	3,702
Var. %	121.7	-29.1	-18.2	11.5	9.6	39.8	27.1	4.6	--
Total	518,318	594,455	439,955	391,375	424,581	590,323	751,384	788,454	5,270,849
Var. %	27.5	14.7	-26.0	-11.0	8.5	39.0	27.3	4.9	--

Tabela3. Turystyka przyjazdowa do Wenezueli innych krajów

Źródło <http://www.oas.org/TOURISM/ven.htm> 26.11.07

ARRIVALS AT FRONTIERS OF TOURISTS FROM ABROAD, 1991 - 1995

<u>Regions and Countries</u>	<u>1991</u>	<u>1992</u>	<u>1993</u>	<u>1994</u>	<u>1995</u>	<u>Market Share % 1995</u>
Africa	446	1,040	610	776	710	0.1

Var.%	--	133.2	-41.3	27.2	-8.5	--
Americas	335,016	245,828	208,340	225,558	326,452	54.7
Var.%	--	-26.6	-15.2	8.3	44.7	--
Caribbean	59,082	28,430	19,818	21,437	56,843	9.5
Var.%	--	-51.9	-30.3	8.2	165.2	--
East Asia/Pacific	4,611	4,206	4,154	4,404	6,159	1.0
Var.%	--	-8.8	-1.2	6.0	39.9	--
Europe	254,796	191,237	179,857	194,981	260,371	43.6
Var.%	--	-24.9	-6.0	8.4	33.5	--
Middle East	879	1,085	1,064	1,151	1,094	0.2
Var.%	--	23.4	-1.9	8.2	-5.0	--
Not Specified	1,689	1,569	1,548	1,326	1,225	0.2
Var.%	--	-7.1	1.3	-14.3	-7.6	--
Total	598,328	445,613	396,141	428,811	596,670	100.0
Var.%	--	-25.5	-11.1	8.2	39.1	--

Tabela 4. Turystyka przyjazdowa do Wenezueli innych krajów

Źródło: <http://www.oas.org/TOURISM/ven.htm> 26.11.07

1.3. Główne miejsca zakwaterowania turystów 1988 – 1997

Accommodations	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	Total
Hotels	2,021	2,031	1,669	1,880	2,130	2,195	2,289	20,099
Var.%	1.7	0.5	-17.8	12.6	13.3	3.1	4.3	--
Rooms	68,522	69,344	59,009	61,422	64,816	67,210	71,737	649,740
Var.%	1.9	1.2	-14.9	4.1	5.5	3.7	6.7	--
Beds	141,994	143,516	122,126	126,281	138,399	143,693	154,547	1,340,205
Var.%	2.1	1.1	-14.9	3.4	9.6	3.8	7.6	--

Tabela 5; Główne miejsca zakwaterowania turystów 1988 – 1997

1.4.Cele przyjazdów turystów do Wenezueli – 2005

MAIN PURPOSE OF VISIT	2004	2005	VAR% 05/04
Businessand professional	181.595	268.610	47,92
Vacation	162,806	172,259	5,81
Visitfamily and friends	114,487	251,188	119,40
Health	5,031	6,239	24,01
Sport	3,913	924	-76,39
Study	3,138	4,544	44,81
Otherreasons	15,431	12,339	-84,84
TOTAL	486,401	706,103	45

Tabela 6. Cele przyjazdów turystów

Źródło http://www.conapri.org/perfiles/er_tourism2007a.pdf 26.11.07

Household domestic tourism survey General Summary.
Firsthalf2004

Indicators	Category	%
No. of Trips by Household	0	72,80
	1	116,39
	2	25,32
	3	32,39
Main Purpose of Trips	Leisure, recreation vacations	41,28
	Visit family and friends.	38,50
	Business and Professional	9,40
Age Groups	25 to 44 years	37,20
	Under 15 years	27,20
	15 to 24 years	16,80
Sex	Male	49,30
	Female	50,70
Type Of Lodging Used	Homes of Family or Friends	60,40
	Hotel	6,50
	Rented Home	7,50
Type of Transportation Used	Bus	43,20
	Private vehicle	40,30
	Taxi	9,10
Services Used	Food and Beverages	30,40
	Shopping	19,90
	Transportation	16,60
General Rating of Tourist Activity in Venezuela	Good	39,50
	Average	38,60
	Very Good	12,10

Tabela.7. Household domestic tourism survey General Summary. First half 2004

Zródło http://www.conapri.org/perfiles/er_tourism2007a.pdf 26.11.07

2. Rynek emisji turystycznej

2.1. Baza noclegowa

Wenezuela posiada bardzo zróżnicowaną pod względem standardów i cen bazę noclegową. Idealne miejsce noclegowe znajdą tu dla siebie osoby podróżujące w interesach i oczekujące

wysokiej jakości obsługi hotelowej, jak i zwykli globtroterzy, dla których spędzenie nocy pod jakimkolwiek dachem (byle nie ciekącym) jest już powodem do radości i satysfakcji. W dziale tym prezentuje godne polecenia oferty noclegowe, dostosowane do indywidualnych potrzeb osób odwiedzających ten piękny kraj.

Spis wybranych hoteli

<u>Barcelo Pueblo Caribe</u>	★★★★
<u>Coche Paradise</u>	★★★★
<u>Costa Linda Beach</u>	★★★★
<u>Dunes & Beach Resort</u>	★★★★★
<u>Dunes Beach Resort</u>	★★★★★
<u>Flamenco Villas & Beach Club</u>	★★★★
<u>Hesperia Isla Margarita</u>	★★★★★
<u>Hesperia Playa El Aqua</u>	★★★★★
<u>Hilton Margarita & Suites</u>	★★★★★
<u>Isla Caribe</u>	★★★★★
<u>Isla Margarita Portofino & Portobelo Complex</u>	★★★★
<u>Laguna Mar</u>	★★★★★
<u>Las Palmeras</u>	★★★★
<u>Le Flaboyant</u>	★★★★
<u>Le Flamboyant</u>	★★★★
<u>Lti Costa Caribe Beach</u>	★★★★★
<u>Margarita Int Village</u>	★★★★
<u>Margarita Plaza Royal</u>	★★★★
<u>Palm Beach</u>	★★★★
<u>Puerta Del Sol</u>	★★★★
<u>Puerto Caribe</u>	★★★★
<u>Punta Blanca</u>	★★★★★
<u>Windsurf Paradise</u>	★★★★
<u>Dunes & Beach Resort</u>	★★★★★
<u>Hipocampus</u>	★★★★
<u>Tropical Refuge</u>	★★★★

Tabele.8. Wybrane hotele w Wenezueli

2.2. Obecność Polski w Wenezueli

W roku 2005, wraz z przybyciem do Polski nowego Ambasadora Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, dr Franklina Gonzaleza, rozpoczął się proces odnawiania, różnicowania i pogłębiania stosunków między obydwojoma krajami, ograniczonych wcześniej do sfery ekonomicznej i handlowej. Celem nowego Szefa Misji wenezuelskiej w Polsce stało się ich

poszerzenie o dziedziny takie jak: kultura, nauka i turystyka. Dla realizacji tak określonych kierunków działania Ambasada musiała zwiększyć liczbę pracowników dyplomatycznych współpracujących z Szefem Misji. Pojawiła się w związku z tym również konieczność powiększenia powierzchni biura Ambasady. I tak, 14 listopada 2005 roku nastąpiło otwarcie jej nowej siedziby, w tym samym budynku przy ulicy Rejtana 15, tym razem na 11 piętrze.

Obecnie biura Ambasady zajmują ponownie dwa lokale. Na prawo od głównego wejścia mieści się gabinet Ambasadora z sekretariatem, pokoje pracowników dyplomatycznych i administracyjnych oraz sala konferencyjna. Drzwi na lewo prowadzą do Sekcji Konsularnej, w której obok atachatów handlowego, turystycznego i kulturalnego znajduje się również czytelnia. Zostanie ona w bieżącym roku (2006) przekształcona w małą bibliotekę i nazwana imieniem Francisco Mirandy, dla uczczenia jego wyzwolicielskiej ekspedycji do La Vela de Coro w Stanie Falcon, którą odbył 3 sierpnia 1806. Wenezuelczycy, Polacy i przedstawiciele społeczności latynoskiej w Polsce zainteresowani Wenezuelą, jej pięknem, historią, postaciami bohaterów narodowych, a także dokonującym się obecnie procesem głębokich przemian, znajdują tu publikacje poświęcone wszystkim tym tematom.¹⁵

Ambasada RP w Wenezueli

Av. Nicolas Copernico, Qta. „Ambar”
Valle Arriba, Sector Los Naranjos, Caracas
adres pocztowy:
Apartado 62293, Chacao
Caracas 1060-A
tel. (00 58 212) 991 61 67, 991 14 61
fax. (0058 212) 992 21 64
e-mail: ambcarc@ambasada.org.ve
[www:www.ambasada.org.ve](http://www.ambasada.org.ve)

Ambasada Boliwariańskiej Republiki Wenezueli w Polsce

ul. Rejtana 15 m.1002-516 Warszawa

tel. 646 18 46, 646 87 60,; fax 646 87 61

e-mail: embavenez.pl@qdnnet.pl

Wydział Konsularny

tel. 646 87 59 ¹⁶

¹⁵ <http://www.traveligo.pl/x.php/1,1189/Placowki-dyplomatyczne.html> 26.11.07

¹⁶ <http://www.traveligo.pl/x.php/1,1189/Placowki-dyplomatyczne.html> 26.11.07

2.3. Kanał promocji

Promocją turystyki zajmuje się w Wenezueli **INATUR** – Autonomiczny Instytut Promocji i Doskonalenia Turystyki. Ustawa dotycząca turystyki została uchwalona w 2001 r. INATUR opracował plan marketingowy, mający na celu zbudowanie marki „Wenezuela” poprzez:

- promowanie kraju jako zróżnicowanego i wyjątkowego kierunku, o różnorodnych ekosystemach i kulturach oraz o wysokiej jakości usług turystycznych;
- wykorzystanie produktów turystycznych z zachowaniem podtrzymywanego rozwoju wewnętrznego.

Targi turystyczne

Targi LATO to markowy produkt organizatora - Międzynarodowych Targów Turystycznych Polska - tak zgodnie twierdzili odwiedzający i wystawcy. Szczególnie istotne są w tym przypadku opinie tych drugich, których było w tym roku więcej, niż w poprzednich latach (rok 2005 - 250 wystawców, rok 2006 -316). Tym razem można było zapoznać się z prezentacjami 20 krajów: Australia, Austria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Ekwador, Francja, Kazachstan, Kuba, Litwa, Łotwa, Niemcy, Polska, Słowacja, Sri Lanka, Tunezja, Ukraina, Wenezuela, Węgry, Włochy. Na uwagę zasługuje obecność tak odległych państw jak Ekwador i **Wenezuela** oraz Gwadelupy - terytorium zamorskiego Francji.

W październiku tego roku z Wenezueli odbyły się II Targi Turystyczne Fitcar.

W poprzedniej edycji uczestniczyli także Polacy. - W 2005 roku głównym zaproszonym gościem na targach Fitcar była Hiszpania, udział wzięli wystawcy z ponad 40 państw.

W tym roku głównym zaproszonym będzie Kuba, spodziewamy się jeszcze większej liczby wystawców - około 300. Targi ma odwiedzić półtora tysiąca profesjonalistów branży turystycznej. Te liczby świadczą o randze tego przedsięwzięcia, którego rola i znaczenie wzrasta z każdą kolejną edycją.

Portale internetowe istniejące w Wenezueli

- ☐ ValentinaQuintero.com.ve Portal oficial de Valentina Quintero
 - ☐ [Directorio de Turismo](#)
 - ☐ [Los Viajes de Montenegro](#)
 - ☐ [A-Venezuela](#) información turística sobre ciudades y estados, postales, y más
 - ☐ [Akampano por Venezuela](#) guia de senderismo y aventura
-

- ☐ [Arassari Trek](#)
- ☐ [ConocerVenezuela.com](#)
- ☐ [El Turiscopio](#) periodico de turismo
- ☐ [Guía Ecoturística de Venezuela, de Miro Popic](#) en Inglés
- ☐ [Last Frontiers, Venezuela](#)
- ☐ [Portal de Promoción turística, artesanal y cultural de venezuela](#)
- ☐ [Temporadista.com](#)
- ☐ [Think Venezuela](#) directorio de turismo en linea
- ☐ [Travel Directorio de Venezuela](#)
- ☐ [Travel Magazine](#) Revista del Aeropuerto Internacional Simón Bolívar
- ☐ [TuPlaya.com](#)
- ☐ [Turismo de Venezuela - Donde usted encontrará lo mejor del Turismo](#)
- ☐ [Turismo.net.ve](#)
- ☐ [Turismo.Venezuela.net.ve](#) blog de destinos turísticos
- ☐ [Venezuela Tuya](#) información en Inglés, Italiano, Francés, Alemán y Portugues [Top 500](#)
- ☐ [Venezuela Virtual](#)
- ☐ [VenezuelaDigital.net](#) mil destinos, un solo país

- ☐ [VenezuelaTuristica.com](#)

- ☐ [ViveloEnVenezuela.com](#)¹⁷

Wenezuela w Mediach

	Narodowy środek przekazu o wysokim standardzie jakościowym: konkurencyjny, twórczy, dynamiczny, interaktywny i promujący zaangażowanie. Strona internetowa: http://www.vtv.gov.ve
	Środek przekazu będący własnością Państwa Wenezuelskiego, o charakterze oświatowym, kulturalnym i informacyjnym, którego zadaniem jest rozwijanie idei demokracji zaangażowanej i podmiotowej, solidarności oraz intergacji latynoamerykańskiej, na bazie nowego modelu komunikacji, właściwego dla nowego modelu polityczno-ekonomiczno-społecznego, ustanowionego przez Konstytucję Boliwariańskiej Republiki Wenezueli.. Strona internetowa: http://vive.gob.ve

¹⁷ <http://www.unwto.org/index.php> 26.11.07

	Program „Alo presidente” (Halo, panie Prezydencie!), powstała z potrzeby stworzenia efektywnej przestrzeni zaangażowanej komunikacji między Prezydentem Boliwariańskiej Republiki Wenezueli i wenezuelskim społeczeństwem, dla budowania wśród Wenezuelczyków - poprzez treści przekazywane w przesłaniach głowy państwa - krytycznej świadomości toczącego się w kraju politycznego procesu boliwariańskiego. Jego zadaniem jest również objaśnianie prawdziwego znaczenia fenomenu „rewolucji w rewolucji”, jak również stworzenie platformy, umożliwiającej społeczeństwu zabieranie głosu w swoich sprawach. Strona internetowa: http://www.alopresidente.gob.ve
	Telewizja Południa (TELESUR) jest siecią telewizji latynoamerykańskiej, promowaną przez Prezydenta Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, Hugo Chaveza Friasa oraz inne kraje Ameryki Południowej. Jest alternatywnym do komercyjnych kanałem komunikacyjnym budującym integrację latynoamerykańską na bazie myśli boliwariańskiej i humanistycznej. Strona internetowa: http://www.telesurtv.net
	Narodowe Radio Wenezueli (103,9 FM), oficjalna stacja radiowa państwa wenezuelskiego podająca aktualizowane co minutę informacje na temat kraju i toczącego się procesu transformacji. Strona internetowa: http://www.rnv.gov.ve
	YVKE Mundial 550 AM, oficjalna stacja państwa wenezuelskiego nadająca aktualizowane co minutę wiadomości o naszym kraju oraz cały wachlarz programów adresowanych do szerokiego odbiorcy.
	Boliwariańska Agencja Informacyjna jest wenezuelską instytucją rządową, powołaną do zarządzania i urynkowania serwisów informacyjnych zgodnie z komunikacyjną polityką państwa oraz postanowieniami Konstytucji Boliwariańskiej Republiki Wenezueli. Strona internetowa: http://www.abn.info.ve
	Pisemny środek komunikacji cieszący się uznaniem z powodu swojego wysokiego profesjonalizmu, obiektywności, skuteczności, wysokiego poziomu jego twórców oraz efektywnego wkładu w kształtowanie świadomości odbiorców. Strona internetowa: http://www.ultimasAktualności.com.ve
	Dziennik podający informacje krajowe i międzynarodowe, oraz wiadomości sportowe.

	Strona internetowa: http://www.diariovea.com.ve
	Aporrea jest najbardziej otwartym środkiem komunikacji ze wszystkich istniejących obecnie w Wenezueli. Jest owocem pracy bardzo wielu ludzi, którzy wkładają swój czas i wysiłek w dzieło wcielania w życie rewolucyjnych idei i budowania rewolucyjnej świadomości. Strona internetowa: http://www.aporrea.org
	Ministerstwo Komunikacji i Informacji, jednostka zarządzająca polityką komunikacyjną i propagandową rządu narodowego, która ukierunkowuje i promuje dostęp wszystkich Wenezuelczyków i Wenezuelek do aktualnej, prawdziwej, obiektywnej i nieocenzurowanej informacji. Strona internetowa: http://www.mci.gob.ve
	Konstytucja Boliwariańskiej Rpubliki Wenezueli posiada obecnie swoją stronę internetową. Jest to strona interaktywna, na której można przeczytać wszystkie artykuły konstytucji, obejrzeć konstytucję ilustrowaną, galerię zdjęć, gry i wiele więcej. Strona internetowa: http://www.constitucion.ve
	Elektroniczny Informator Rządu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli. Strona internetowa: http://www.gobiernoonlinea.gob.ve/directorioestado/

Tabela.9. Wenezuela w mediach

III. Znaczenie opisywanego rynku turystycznego Wenezueli dla Polski

3.1. Stosunki handlowe z Polską

Bilans dwustronnej wymiany handlowej przez wiele lat był bardzo korzystny dla Polski, ze znaczna przewaga polskiego eksportu nad importem z Wenezueli. Wymiana handlowa między obu państwami uległa intensyfikacji w roku 1996, kiedy podpisano pierwszy kontrakt na sprzedaż samolotów Skytruck - produkowanych przez PZL Mielec - dla wenezuelskiej Gwardii Narodowej. Podstawowym towarem eksportowanym przez Polskę do Wenezueli były samoloty Skytruck i ich części, jak również sprzęt elektroniczny taki jak liczniki zużycia prądu i wody. W ostatnich latach Polska eksportowała także do Wenezueli wyroby hutnicze, elektryczne (lampy), meble i niektóre produkty spożywcze (ser, mleko w proszku). Eksport do Wenezueli stanowił ok. 12% całości eksportu Polski na kontynent południowoamerykański. Polska importowała z Wenezueli głównie aluminium i produkty pochodne (folia), jak również wyroby chemiczne i surowce mineralne. Importowano również - choć w niewielkich ilościach - zabawki dziecięce, tytoń, karmę dla zwierząt. Niemniej jednak, z wyjątkiem roku 1998 kiedy zakupiono dużą ilość rudy żelaza, polski import z Wenezueli był bardzo niewielki i nie przewyższał 0,2% polskiego importu z Ameryki Południowej. Od roku 2001, wielkość dwustronnych obrotów handlowych uległa znaczącemu zmniejszeniu: w 2000 r. wymiana między Polska i Wenezuela wyniosła 73,1 mln USD, w 2001 spadła do 44,4 mln USD i w 2002 osiągnęła jedynie 20,32 mln USD, co oznacza spadek o 50% w porównaniu z poprzednim rokiem. W 2003 obroty wzrosły nieznacznie do wielkości 22,95 mln USD, powstrzymany został negatywny trend, lecz wymiana handlowa wciąż znajduje się znacznie poniżej możliwości, które mogłyby wykorzystać i rozwinąć oba kraje. Udział Polski w wenezuelskim eksporcie wyniósł w roku 2003 zaledwie 0,05% i w imporcie, 0,1%. Znacząco zmieniła się relacja eksport-import. W 2002 saldo wymiany handlowej osiągnęło 16,23 mln dolarów na korzyść Polski; w 2003 wzrósł import z Wenezueli i znacznie obniżył się polski eksport do tego kraju, dodatnie dla Polski saldo wyniosło jedynie 1,3 mln USD. Nie udało się sprzedać w latach 2002-2003 samolotów Skytruck, stanowiących dotąd główną pozycję w polskim eksporcie do Wenezueli. Sytuacja ta była spowodowana przede wszystkim spadkiem popytu i siły nabywczej Wenezueli w wyniku głębokiego kryzysu gospodarczego, napiętej sytuacji politycznej i ograniczeń w obrocie dewizowym.¹⁸

W okresie styczeń-listopad 2004, obroty handlowe Polski z Wenezuela wyniosły 55,511 mln USD, nastąpił więc ich b. znaczący wzrost w porównaniu z rokiem 2003 (22,95 mln USD). Utrzymało się dodatnie dla Polski saldo obrotów (12,453 mln USD) i również znacznie wzrosło w porównaniu z rokiem 2003, gdy wynosiło jedynie 1,3 mln USD. Polski eksport wyniósł 33,982 mln USD, import 21,529 mln USD. Wzrost obrotów dwustronnych i wenezuelskiego importu jest w dużym stopniu rezultatem wychodzenia gospodarki wenezuelskiej z głębokiego kryzysu gospodarczego roku 2003 i szybkiego wzrostu PKB, jak

¹⁸ **Wenezuela - klejnot świata** //Wiadomości Turystyczne .-2006 . - nr 21, dod. , [6] s. Informator sprzedawcy : listopad 2006.

również wysokich cen ropy na rynku światowym, co wpłynęło dodatnio na popyt importowy pomimo wciąż utrzymujących się ograniczeń w obrocie dewizami.¹⁹

Podstawową pozycję w polskim eksporcie do Wenezueli stanowiły wyroby przemysłu chemicznego (35%), metale nieszlachetne i wyroby z nich (27%), maszyny i urządzenia mechaniczne oraz sprzęt elektryczny (wodomierze, prądomierze).

Nie udało się sprzedać w roku 2004 kolejnych samolotów Skytruck, nie został też dotąd zrealizowany kontrakt na dostawę części zamiennych. Dzięki staraniom Ambasady RP w Caracas władze wenezuelskie wpłaciły zaliczkę dla PZL Mielec w wysokości 3,4 mln USD za części zamienne do Skytrucków.

Udział Polski w eksporcie i imporcie Wenezueli pozostaje niewielki, choć w roku 2004 odnotowaliśmy jego wzrost: w eksporcie wyniósł on w okresie styczeń-listopad 0,08% (nieznacznie więcej niż w 2003 - 0,05%), natomiast w imporcie 0,28% (w 2003 - 0,1%).

Wenezuela chce zamówić w stoczniach 50 statków, m.in. tankowców. Szuka teraz ich wykonawców. Stąd wizyta delegacji tego kraju w Szczecinie. Na razie jednak nie ma mowy o przyjęciu zleceń na budowę statków przez SSN, bo stocznia ma pełen portfel zamówień i pracę do 2009 r.

Wiceprezes stoczni Zbigniew Gomułka poinformował jednak, że "na 90 procent" podpisana zostanie umowa na montaż czterech jednostek w Wenezueli z elementów wyprodukowanych w Szczecinie. Stocznia swoim doświadczeniem wspomagała w podobny sposób stocznie w Wietnamie. Z pociętych w Szczecinie blach oraz dostarczonych statkami silników, wind, dźwigów itp. Azjaci zbudowali kontenerowce typu B 183.

Według komunikatu Gazpromu, będzie on uczestniczył w "realizowaniu globalnego, długoterminowego projektu rozwijania przemysłu gazowego" Wenezueli. Wenezuela, według danych udostępnionych przez Ministerstwo Energetyki USA, jest dziewiątym producentem ropy naftowej na świecie, a jej zasoby gazu naturalnego są wykorzystywane w niewielkim stopniu w stosunku do możliwości. Gazprom ocenia wenezuelskie rezerwy gazowe na 4,1 biliona metrów sześciennych. Roczna produkcja w wysokości 30 miliardów metrów sześciennych jest przeznaczana na użytek krajowy.

3.2. Przyjazdy do Polski

Przyjazdy Wenezuelczyków do Polski plasują się na bardzo dalekich pozycjach, które nie zawierają się na wszelkiego rodzaju wykresach oraz statystykach. W swojej pracy turystykę przyjazdową Wenezuelczyków do Polski przedstawiłam ogólnie w połączeniu z regionem, albo włączając Wenezuele do pozycji w diagramach, czy wykresach opisanej jako resztę świata czy kraje zamorskie.

¹⁹

<http://www.repbolwenezuela.pl/polska/index-pl.htm> 26.11.07

W **2006 roku** Straż Graniczna zanotowała 65,1 mln przyjazdów cudzoziemców (o niespełna 1% więcej niż w 2005 r.), w tym, według oszacowań Instytutu Turystyki, 15,7 mln przyjazdów **turystów** (wzrost o 3%).

W przeciwieństwie do wszystkich odwiedzających, których liczbę rejestruje Straż Graniczna, liczba przyjazdów **turystów** nie jest dokładnie mierzona, a tylko w przybliżeniu **szacowana** przez Instytut Turystyki.

- Jak szacujemy, w 2006 roku było blisko **15,7 mln** przyjazdów turystów, o 3% więcej niż w 2005 r.
- Liczba przyjazdów turystów w pierwszym półroczu 2007 r. wyniosła około **7 mln** (podobnie jak w tym samym okresie 2006 roku).²⁰

Tabela10. Prognozowane wielkości ruchu w międzynarodowej turystyce przyjazdowej w latach 2007-2020 na świecie i w wybranych regionach.

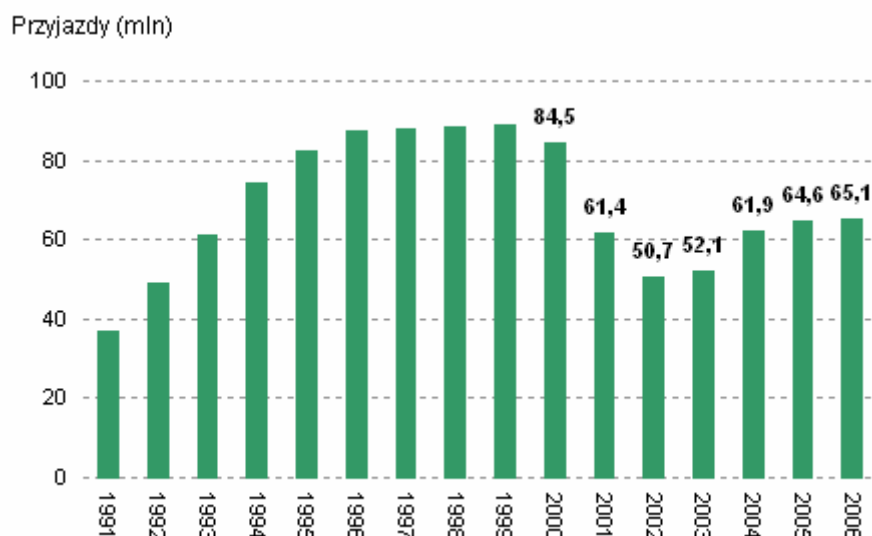
Region	Przyjazdy turystów zagranicznych w mln						
	2006	2007	2010	2013	2020		
Europa	458	472	494	540	664	3,0	60,4
Azja Wsch. i Pacyfik	167	180	224	272	423	6,5	176,5
Ameryki	136	139	156	175	229	3,9	84,7
Pozostałe regiony	81	85	91	102	126	4,8	82,6
Świat razem	842	876	965	1089	1442	4,1	89,7

Źródło: UNWTO „World Tourism Barometer”, June 2006, January 2007, prognozy UNWTO.

Przyjazdy cudzoziemców (wszyscy odwiedzający)

Wykres.1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski ogółem (mln przekroczeń granicy)

²⁰ <http://www.intur.com.pl/statystyka.htm> 26.11.07

Źródło: Oszacowania i prognozy Instytutu Turystyki

Ruch lotniczy

W latach 2004 i 2005 obserwowaliśmy bardzo znaczny wzrost ruchu w portach lotniczych (po 30%).

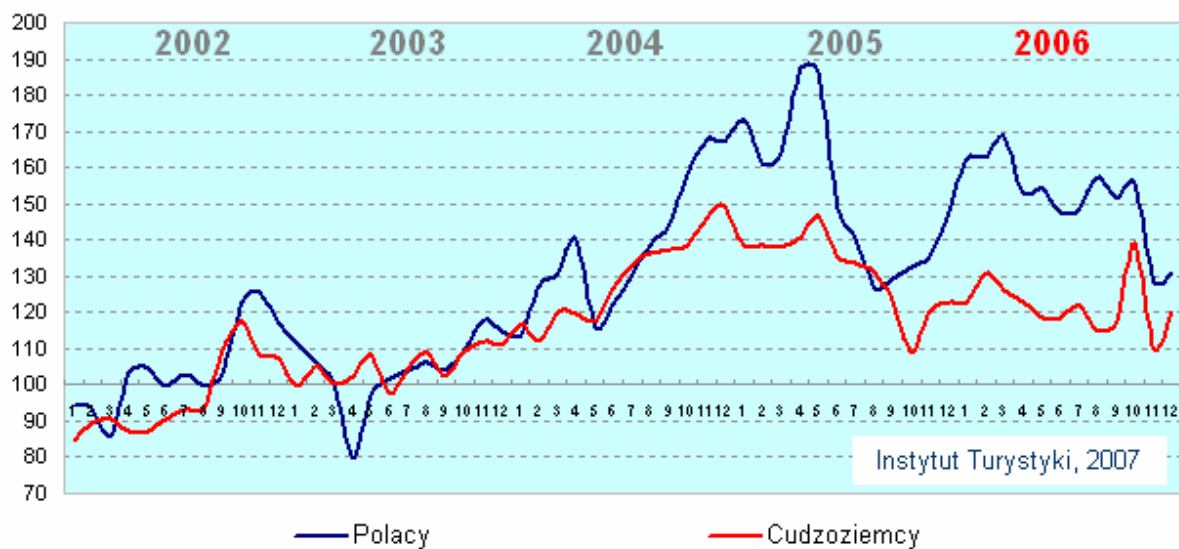
W 2006 roku liczba przyjazdów cudzoziemców w portach lotniczych wzrosła o 21,3%.

Do portów lotniczych, które zanotowały w 2006 roku największy wzrost liczby cudzoziemców przyjeżdżających do Polski należą: Wrocław-Strachowice (wzrost o 83,7%: z 53 do 97 tys.) i Gdańsk-Rębiechowo (o 80,8%, do 177 tys.).

Okęcie (ponad połowa wszystkich przyjazdów) wykazało wzrost o 10,5%.²¹

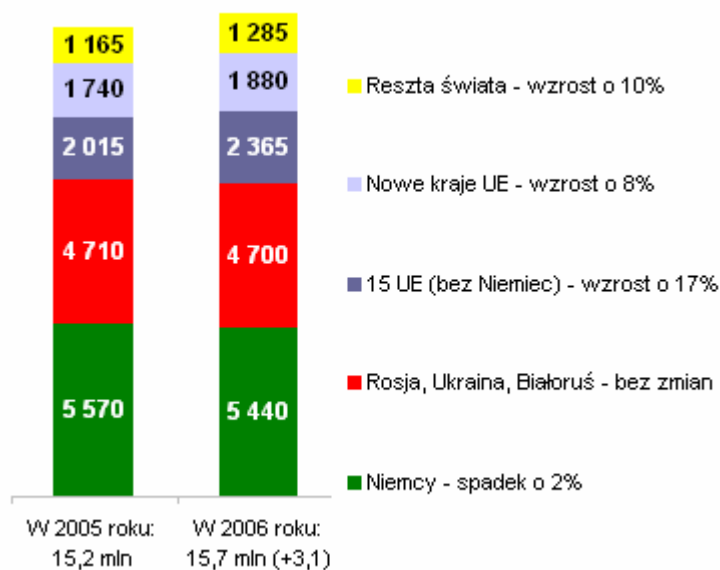
Wyk.2 Miesięczna dynamika zmian w ruchu lotniczym w latach 2002-2006 (miesiąc poprzedniego roku = 100)

²¹ <http://www.intur.com.pl/trendy.htm>

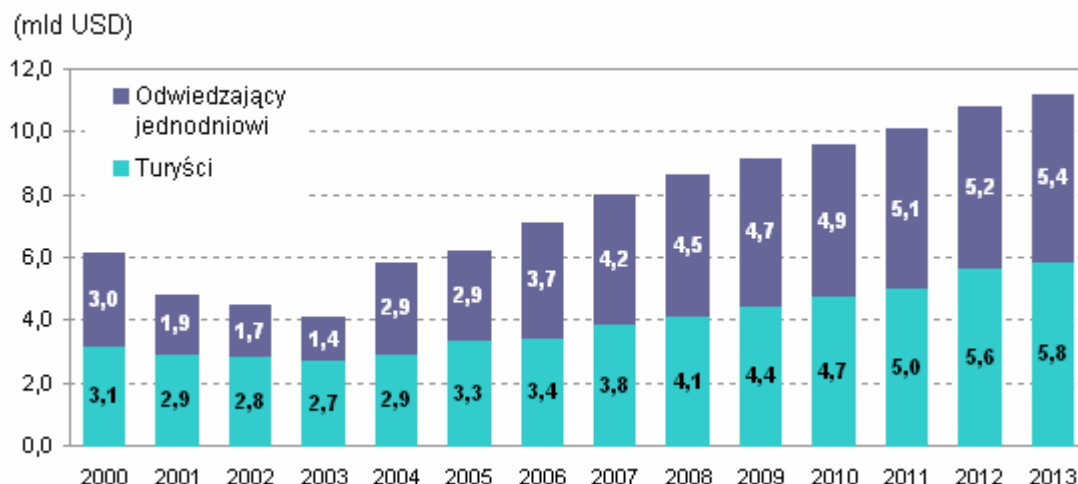
Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej; obliczenia IT.

Wyk.3 Przyjazdy turystów w latach 2005 i 2006, dane w tys.)

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki

3.3. Wpływy z tytułu przyjazdów cudzoziemców wraz z prognozą do 2013 r.

Wyk4. Wpływy z tytułu przyjazdów cudzoziemców wraz z prognozą do 2013 r

źródło: GUS, prognozy Instytutu Turystyki (X 2007)

Oceniamy, że w 2006 roku łączne wpływy z tytułu przyjazdów cudzoziemców wyniosły 7,2 mld USD (wzrost o około 15,6%), z czego 3,7 mld przypada na wydatki turystów, a 3,5 mld na wydatki odwiedzających jednodniowych.

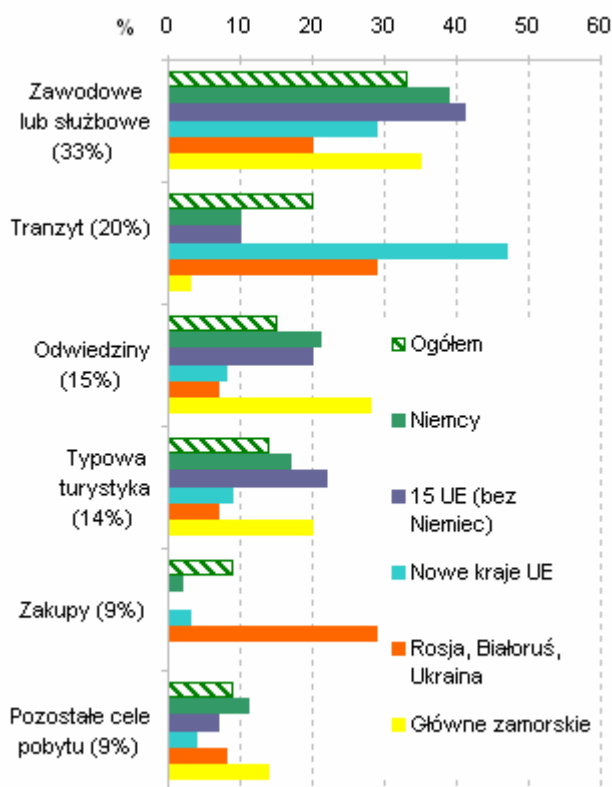
Około 400 mln USD to wydatki przeznaczone na zakup towarów w celach handlowych. Szacując wielkość wydatków cudzoziemców w Polsce w 2007 roku - i prognozując je na następne lata - bierzemy pod uwagę następujące zjawiska:

1. Ożywienie gospodarcze związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej.
2. Coraz liczniejsze przyjazdy turystyczne najnowszej fali polskich emigrantów
3. Wciąż korzystny dla cudzoziemców poziom cen (zarówno na towary, jak i usługi, zwłaszcza zdrowotne).
4. Wzrost wydatków turystów i odwiedzających jednodniowych z wielu podstawowych rynków.²²

²²

<http://www.intur.com.pl/trendy.htm> 26.11.07

3.4. Przyjazdy turystów do Polski według podstawowych celów pobytu (w %)

Wyk.5. Przyjazdy turystów do Polski według podstawowych celów pobytu (w %)

Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 r.

Długość pobytu

W badanym okresie 2007 roku średnia długość pobytu turystów w Polsce była mniejsza niż w 2006 roku. Tylko co piąty turysta spędził w Polsce więcej niż 4 dni. Długość pobytu zależy od celu przyjazdu. Najdłuższe pobyty wiążą się ze stosunkowo rzadko występującymi motywami przyjazdu jak: podjęcie dorywczej pracy, odwiedziny miejsca pochodzenia, cele religijne i zdrowotne. Przyjazdy typowo turystyczne i rodzinno-towarzyskie również sprzyjają dłuższym pobytom (po 4,2 noclegu). Bardzo krótko przebywali u nas ci, którzy przyjechali w celach służbowych, na zakupy lub przejeżdżali tranzytem. Tego rodzaju motyw przyjazdu (stanowiące razem ponad 60%) znacznie zaniżają średnią długość pobytu obliczoną dla ogółu turystów.

IV.Podsumowanie

Wenezuela jest bardzo interesującym krajem. To raj dla osób spragnionych ciszy i spokoju. Wędkarze, miłośnicy wypraw rowerowych i pieszych, kajakarze oraz amatorzy obserwowania ptaków i zwierząt mają tu szerokie pole do popisu. Zachodzące słońce, słoneczne plaże, bezkresna przestrzeń, takiej gdzie indziej jak w Ameryce Południowej nie znajdziemy świadczą o atrakcyjności tego państwa. Wenezuela jest to ciekawy kraj, który przyciąga coraz więcej turystów z całego świata – także z Polski. Chociaż nie ma jeszcze dokładnych danych które mówiłyby nam ze coraz więcej turystów przyjeżdża z Wenezueli do Polski, czy odwrotnie.

Jeśli chodzi o turystykę wyjazdową Wenezuelczyków, to rozwija się ona w dobrym kierunku i tempie. Coraz więcej z nich podróżuje poza granice swojego kraju, szukając czegoś co z kolei w ich kraju jest niespotykane. Najczęściej podróżują samolotami, a podróżując po swoim kraju korzystają z własnych środków transportu. Najczęściej podróżują ludzie w wieku od 25-64 lat z lekką przewagą kobiet nad mężczyznami. Jeśli chodzi o status społeczny podróżujących, to oczywiście częściej podróżują ci z bardziej zasobnym portfelem. Turyści z Wenezueli najchętniej korzystają z noclegów w hotelach. Forma dystrybucji i sprzedaży usług turystycznych w tej chwili spoczywa na ramionach agencji podróży, ale rozwija się w dobrym kierunku.

Opisywany przeze mnie rynek turystyczny ma znaczenie dla Polski. Od 2000 roku liczba Wenezuelczyków przyjeżdżających do naszego kraju stale wzrasta.

BIBLIOGRAFIA:

1. Wenezuela - klejnot świata //Wiadomości Turystyczne .-2006 . - nr 21, dod. , [6] s.
Informator sprzedawcy : listopad 2006.

2. Ameryka Południowa : Brazylia, Kolumbia, Falklandy, Gujana, Gujana Francuska, Paragwaj, Surinam, Wenezuela / James Lyon ; tł.[z ang.] Krzysztof Cierniak [i in.]. Cz.2 . - Bielsko-Biała : Pascal , 1998 . - 677 s. : il. ; 20 cm . - Praktyczny Przewodnik . - ISBN 83-87037-67-2 . - Sygn. 8535

3.National Geographic: The Orinoco. Tekst: Donovan Webster, zdjęcia: Robert Caputo. April 1998.

4.Gazeta Wyborcza: Trzy dnia nad deltą Orinoko. Tekst i zdjęcia: Agnieszka Zdyb i Sebastian Różycki. Lipiec 2004.

5.Podróże: Wenezuela – od koralowego wybrzeża po andyjskie lodowce. Tekst: Andrzej Pałgan, zdjęcia: Wojciech Zajbert. Wrzesień 2004.

ŹRÓDŁA INTERNETOWE:

<http://www.intur.com.pl/trendy.htm> 25.11.07.

http://www.conapri.org/perfiles/er_tourism2007a.pdf24.11.07.

http://www.acs-aec.org/Tourism/Statistics2005/English/Venezuela_en.htm26.11.07.

<https://www.cia.gov/>26.11.07.

http://www.free-biscet.org/biscetarticles/cuba_statistics.htm26.11.07.

<http://www.netssa.com/cubastats.html>25.11.07.

<http://www.repbolvenezuela.pl/polska/index-pl.htm>26.11.07.

<http://seobidding.com/buy/auction/turismoparatodos.org.ve>22.11.07.

<http://www.oas.org/>23.11.07.

http://www.oecd.org/home/0,2987,en_2649_201185_1_1_1_1_1,00.html26.11.07.

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Wenezuela>26.11.07.

<http://www.wenezuela.pl/>23.11.07.

<http://www.travelplanet.pl/przewodnik/wenezuela/>26.11.07.

http://www.mojewakacje.pl/przewodniki.php?id=286&pans_id=3424.11.07.

<http://przewodnik.onet.pl/1219,175,,Wenezuela,kraj.html>25.11.07.

<http://portalwiedzy.onet.pl/24195,,,wenezuela,haslo.html>26.11.07.

<http://www.traveligo.pl/x.php/1,1082/Wenezuela.html>27.11.07.

SPIS RYCIN, TABEL FOTOGRAFI:

Tab1. Podział administracyjny.....	8
Tab2. Turystyka przyjazdowa do krajów europejskich z uwzględnieniem Wenezueli.....	19
Tab3. Turystyka przyjazdowa do Wenezueli innych krajów.....	20
Tab4. Turystyka przyjazdowa do Wenezueli innych krajów.....	21
Tab5. Główne miejsca zakwaterowania turystów 1988 – 1997.....	21
Tab6. Cele przyjazdów turystów.....	26
Tab7. Household domestic tourism survey General Summary. Firsthalf2004.....	22
Tab8. Wybrane hotele w Wenezueli.....	24
Tab9. Wenezuela w mediach.....	29
Tab10. Prognozowane wielkości ruchu w międzynarodowej turystyce przyjazdowej w latach 2007-2020 na świecie i w wybranych regionach.....	32
Rys1. Narodowa flaga Wenezueli.....	4
Rys2. Godło Wenezueli.....	5
Rys3. Mapa Wenezueli.....	5
Wyk1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski ogółem (mln przekroczeń granicy).....	33
Wyk2. Miesięczna dynamika zmian w ruchu lotniczym w latach 2002-2006 (miesiąc poprzedniego roku = 100).....	34
Wyk3. Przyjazdy turystów w latach 2005 i 2006, dane w tys.).....	34
Wyk4. Wpływy z tytułu przyjazdów cudzoziemców wraz z prognozą do 2013 r.....	35
Wyk5. Przyjazdy turystów do Polski według podstawowych celów pobytu (w %).....	36

